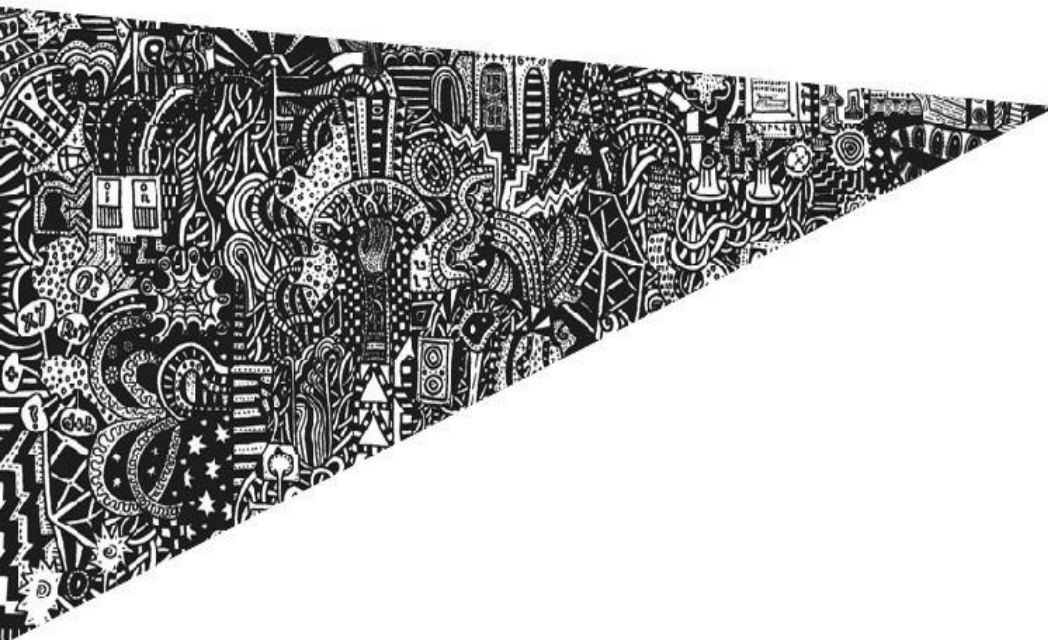

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Revisions PM - 2018

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Måluppföljning och bedömning av god ekonomisk hushållning.....	3
2.1 God ekonomisk hushållning	3
2.2 Finansiella mål	4
2.3 Verksamhetsmässiga mål	4
2.4 Avstämning av balanskravet.....	4
2.5 Bedömning av måluppfyllelsen	5
3. Delårsrapport	5
4. Rapportering av intern kontroll.....	5
4.1 Revisionsstrategi	5
4.2 Granskningsansats.....	5
4.3 Bokslutsprocessen	5
4.4 Granskning av inköp.....	6
4.5 Personalkostnader	6
5. Rapportering av bokslutsgranskning.....	7
5.1 Förbundets resultaträkning	7
5.2 Förbundets balansräkning	7
5.2.1 Maskiner och inventarier	8
5.2.2 Kortfristiga fordringar	8
5.2.3 Avsättningar	8
5.2.4 Långfristiga skulder	9
5.2.5 Kortfristiga skulder.....	9

1. Inledning

Vi får härmed avge rapport efter granskning av delårsbokslut, intern kontroll och utförd bokslutsgranskning för räkenskapsåret 2018.

Vår granskning har skett i enlighet med god revisionssed och täcker således endast områden och aspekter väsentliga för revisionen. Notera att vår granskning av den interna kontrollen inte omfattat en fullständig genomgång i syfte att kartlägga alla tänkbara brister.

Nedan sammanfattas de noteringar som gjorts i samband med granskningen samt förslag till förbättringar. Föreliggande rapport är upprättad i avvikelseform, vilket innebär att det som granskats utan notering inte kommenteras. Rekommendationer lämnas där vi iakttagit brister inom ramen för granskningen. Rekommendationer syftar till att utveckla och förbättra verksamheten. Uppföljning sker kontinuerligt av rekommendationerna för att säkerställa att åtgärder vidtas.

Rapporten innehåller i första hand iakttagelser avseende väsentliga poster och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar i samband med granskningsarbetet.

2. Måluppföljning och bedömning av god ekonomisk hushållning

2.1 God ekonomisk hushållning

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner och kommunalförbund att:

- Kommunfullmäktige/direktionen ska fastställa mål för god ekonomisk hushållning
- Uppföljning av dessa mål ska göras i delårsrapport och årsredovisning
- Kommunens/förbundets revisorer ska granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning omfattar både finansiella mål och verksamhetsmål. Det är endast av direktionen fastställda mål inom ramen för god ekonomisk hushållning som är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Initialt är det direktionen som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål direktionen fastställt. Därefter ska revisorerna på basis av direktionens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som direktionen fastställt.

Balanskravet, det vill säga kravet på balans mellan intäkter och kostnader, är centralt för god ekonomisk hushållning. Sett över en inte allt för lång tid måste kommunerna, kommunalförbunden och landstingen ha balans mellan intäkter och kostnader för att nå en god ekonomisk hushållning. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

Förbundet har angett att god ekonomisk hushållning föreligger när balanskravet uppnås. Direktionen gör i årsredovisningen bedömningen att förbundet har klarat att uppfylla de krav som ställs för att ha en god ekonomisk hushållning, utifrån att förbundet gör ett resultat för 2018 om 36 tkr.

Förbundets definition av god ekonomisk hushållning omfattar inte verksamhetsmässiga mål. Direktionen har dock fastställt verksamhetsmässiga mål i verksamhetsplanen för 2018. I verksamhetsplanen finns 3 prioriterade verksamhetsmässiga mål. Det finns också 23 åtaganden som är kopplade till mål i förbundets handlingsprogram. Förbundet har i budget antagit ett finansiellt mål. Vi kan konstatera att det i årsredovisningen görs uppföljning av samtliga verksamhetsmässiga mål/åtaganden samt av det finansiella målet. I årsredovisningen görs ingen samlad analys och bedömning av måluppfyllelsen utifrån god ekonomisk hushållning.

2.2 Finansiella mål

I årsredovisningen finns uppföljning av förbundets finansiella mål om ett resultat om 567 tkr. Av årsredovisningen framgår att det finansiella målet inte uppnås i och med ett resultat om 36 tkr.

2.3 Verksamhetsmässiga mål

I årsredovisningen finns en uppföljning av de 3 prioriterade målen och de 23 åtagandena. Av uppföljningen framgår i vilken utsträckning de för målen/åtagandena fastställda målvärdena har uppnåtts under året.

Av årsredovisningen för 2018 framgår att:

- 2 prioriterade mål bedöms delvis uppfyllda
- 1 prioriterat mål bedöms i hög grad som uppfyllt
- 11 åtaganden bedöms inte vara färdiga
- 12 åtaganden bedöms som färdiga

Förbundet bedömer att de prioriterade målen är delvis eller i hög grad uppfyllda. För de prioriterade målen framgår utförlig analys av måluppfyllelse och beskrivning av genomförda aktiviteter kopplade till målen. För åtagandena lämnas en kortfattad kommentar avseende arbetet med åtagandet. Däremot saknas det för flera av åtagandena en mer utförlig analys avseende måluppfyllelsen. I vissa fall är det även otydligt vad fastställt målvärde innebär och hur utfallet har mätts i förhållande till målvärdet.

I årsredovisningen anges att måluppfyllelsen i flera fall har påverkats av samverkande parter eller andra utomstående faktorer. Det anges att det har gjorts analys av de åtaganden som inte fullgjorts. Personalbrist beskrivs som den störst bidragande faktorn till att åtaganden inte fullgjorts.

2.4 Avstämning av balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av balanskravet ska realisationsresultat från försäljningar av anläggningstillgångar exkluderas. Vid vår granskning har vi konstaterat att det lagstadgade balanskravet är uppfyllt.

Vi noterar att 2017 års negativa balanskravsresultat om -513 tkr ännu inte har reglerats.

2.5 Bedömning av måluppfyllelsen

Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 12 kap. 2 §, granskat om resultatet är förenligt med direktionens beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Direktionen gör i årsredovisningen bedömningen att förbundet uppnår kraven på god ekonomisk hushållning. Denna bedömning baseras på att förbundet uppfyller balanskravet. De verksamhetsmässiga målen/åtagandena och det finansiella målet inkluderas inte i analysen. Förbundet bör enligt vår mening utveckla en samlad analys av om måluppfyllelsen är tillräcklig i förhållande till god ekonomisk hushållning. Utan en sådan analys saknar revisorerna tillräckligt underlag för att uttala sig om huruvida resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat och om förbundet i allt väsentligt bedriver sin verksamhet i enlighet med god ekonomisk hushållning.

3. Delårsrapport

Vi har genomfört en översiktlig granskning utifrån ISRE Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation per 2018-08-31.

Vår granskning av delårsrapporten har inte föranlett några väsentliga noteringar.

4. Rapportering av intern kontroll

4.1 Revisionsstrategi

Vi har tillämpat substansgranskningsansatsen som revisionsstrategi. Denna innebär att vi skaffar oss en förståelse för hur verksamhetens väsentliga processer fungerar och utvärderar dessa. Vi ställer frågor för att förstå vad som kan gå fel i processerna och hur verksamheten hanterar detta, men testar inte kontroller.

4.2 Granskningsansats

Vår granskning av den interna kontrollen omfattar granskning och bedömning av följande rutiner och konton enligt upprättad granskningsplan:

- Bokslutsprocessen
- Granskning av inköp
- Personalkostnader/löner
- Redovisning av mervärdesskatt, källskatt och sociala avgifter

4.3 Bokslutsprocessen

Bokslutsprocessen är central utifrån att det sker en mängd avstämningar, reserveringar och bedömningar som kan påverka bokslutet. Den risk som föreligger, i redovisningen, i bokslutet gör att processen alltid bedöms som väsentlig. Vi har gått igenom rutiner i bokslutet rörande ansvar, periodiseringar, avstämningar och värderingar.

Vi noterar att manuella bokföringsorder kan upprättas och registreras utan att kräva attest från annan än upprättaren. Vi rekommendera förbundet att införa attest av manuella bokföringsorder då vi bedömer att dessa har en förhöjd risk. Ett alternativ är att definiera beloppsgränser eller karaktär

på bokningar som ska attesteras i syfte att uppnå en ändamålsenlig rutin där endast de bokningar som anses som riskfyllda attesteras.

4.4 Granskning av inköp

Under årets granskning har ett urval om 25 inköp granskats genom att följa hela flödet från tecknande av ramavtal till att fakturor uppfyller lagstadgade krav och är korrekt attesterade i enlighet med attestreglemente. Identifierade nyckelkontroller som granskats är:

- Är inköpet i sig verksamhetsnära alternativt är nedlagd tid för arbete i orimlig nivå?
- Finns ramavtal och ryms inköpet inom detta?
- Är referens på leverantörsfaktura också beställningsattestant i systemet? (säkerställande att beställare godkänner erhållna varor eller tjänster)
- Är det två olika personer som godkänner och attesterar leverantörsfakturan?
- Är attestant överordnad chef?
- Är varan levererad till räddningstjänstförbundet?
- Är fakturan tillräckligt specificerad för att kunna kontrolleras och godkännas?
- Om fakturan avser tjänst, finns tidrapport bifogat alternativt framgår nedlagd tid av fakturan?
- Om underleverantör används, finns fakturor från dessa bifogade?
- Om fakturan är en a-contofaktura, finns en betalningsplan?

Vi kan konstatera att det saknas avtal för en stor andel av de granskade fakturorna. Vi har i denna granskning inte gjort en bedömning av huruvida inköpen är upphandlade i enlighet med Lagen om offentlig upphandling.

Vi rekommenderar som tidigare år att förbundet säkerställer att ramavtal som tecknas av Alingsås kommun också gäller för förbundet, alternativt att separata avtal tecknas av förbundet.

4.5 Personalkostnader

Vi har genomfört en dataanalys av löner redovisade under perioden januari till november 2018. Dataanalyser designas för att identifiera, analysera och sortera enskilda eller sammanhängande transaktioner som avviker från vad som bedöms vara normalt. Vi har bland annat genomfört följande analyser:

- Utsökning av höga löner i enskild period
- Skatteavdrag och sociala avgifter
- Personer med högst bruttolön
- Dubbla poster
- Antal löneutbetalningar per person

Vår granskning av löner har inte föranlett några noteringar.

5. Rapportering av bokslutsgranskning

5.1 Förbundets resultaträkning

(tkr)	2018	2017
Verksamhetens intäkter	7 652	6 071
Verksamhetens kostnader	-57 353	-54 281
Avskrivningar	-2 821	-2 700
Verksamhetens nettokostnader	-52 522	-50 910
Bidrag från medlemskommunerna	52 970	50 808
Finansiella intäkter	1	2
Finansiella kostnader	-413	-413
Årets resultat	36	-513

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund redovisar för år 2018 ett positivt resultat om 36 tkr.

Av förbundets totala intäkter utgörs medlemsbidragen av 87 %. Av medlemsbidraget bidrar Alingsås kommun med 78 % och Vårgårda kommun med 22 %. Erhållna medlemsbidrag har stämts av mot beslutad budget.

Taxor, avgifter och övriga intäkter utgör 13 % av de totala intäkterna och består av bl.a. tillsynsavgifter, ersättning vid falsklarm, ersättning för förvaring av materiel och externa uppdrag. I årets granskning har stickprov gjorts mot fakturor samt analytisk granskning mot föregående år och mot budget.

Av verksamhetens kostnader utgör personalkostnader 73 % och lokalkostnader 10 %. I bokslutet har personalkostnader respektive lokalkostnader granskats analytiskt på kontonivå samt genom stickprovsgranskning mot underliggande fakturor och avtal.

Vid uppföljning av resultatutfallet observerar vi större avvikelser mot budget på både intäkts- och kostnadssidan. Avvikelserna förklaras till stor del av släckningsarbeten av skogsbränder där förbundets personal deltagit och ersättning sedan erhållits av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Bland avvikelserna på kostnadssidan finns även en projekteringskostnad på 1 mnkr avseende ombyggnad av befintlig brandstation som uteblivit och därför kostnadsförts.

Vår bedömning är att resultaträkningen är väsentligen korrekt redovisad i årsredovisningen.

5.2 Förbundets balansräkning

Tillgångar	2018	2017
Materiella anläggningstillgångar	26 277	26 008
Kortfristiga fordringar	10 785	4 988
Kassa och bank	6 244	4 759
Summa tillgångar	43 306	35 755
Skulder och eget kapital	2018	2017
Eget kapital	2 790	2 754

Avsättningar	15 981	15 913
Långfristiga skulder	4 247	5 360
Kortfristiga skulder	20 288	11 728
Summa skulder och eget kapital	43 306	35 755

Ett urval av granskningen av poster i balansräkningen kommenteras nedan.

Vår bedömning är att balansräkningen är väsentligen korrekt redovisad i årsredovisningen.

5.2.1 Maskiner och inventarier

(tkr)	2018	2017
Maskiner och inventarier	26 277	26 008

(tkr)	Belopp
Ingående bokfört värde	26 008
Årets nyanskaffningar	3 090
Årets avskrivningar	-2 821
	26 277

Årets nyanskaffningar uppgår till 3,1 mnkr och består till väsentlig del av fordon och diverse inventarier.

Av årets anskaffningar har väsentliga poster granskats mot underlag. I tidigare års granskning har vi noterat att det funnits mindre poster som är av förbrukningskaraktär. Vi har därför poängterat vikten av rutiner för gränsdragning mellan driftkostnader och investering. Bland årets stickprov är vår bedömning att samtliga aktiverade poster är att karaktärisera som investeringar. Grundprincipen är att poster som skall aktiveras skall vara för stadigvarande bruk och ha en livslängd på minst tre år.

5.2.2 Kortfristiga fordringar

(tkr)	2018	2017
Kortfristiga fordringar	10 785	4 988

Kortfristiga fordringar utgörs främst av kundfordringar, fordran på skattekonto samt förutbetalda kostnader. Dessa har stämts av mot underlag. Den stora ökningen mot 2017 förklaras av leverantörsfakturor för två nya brandbilar om 7,9 mnkr som motbokas mot kortfristiga fordringar för att inte ge resultat effekt i bokslutet.

5.2.3 Avsättningar

(tkr)	2018	2017
Avsättning för pension	12 860	12 806
Löneskatt på avsättning för pension	3 121	3 107

Förbundet redovisar och ansvarar för den pension som intjänats efter bildandet av förbundet, d.v.s. från år 2009. Tidigare intjänad pension redovisas hos respektive kommun. Aktuell skuld vid bokslutet har stämts av genom granskning av underlag från KPA.

5.2.4 Långfristiga skulder

(tkr)	2018	2017
Långfristiga skulder	4 247	5 360

De långfristiga skulderna avseende reverslån till medlemskommunerna uppgår för 2018 till 2 373 tkr. Reverslånen upprättades i samband med att förbundet övertog materiella anläggningstillgångar. I bokslutsgranskningen har kontroll gjorts att korrekt ränta beaktats och att amorteringar gjorts i enlighet med upprättade reverser. Ränta för lånen utgörs av SKL:s rekommenderade internränta vilken för 2018 uppgick till 1,75 %. Årets amortering uppgår likt föregående år till 1 187 tkr.

5.2.5 Kortfristiga skulder

(tkr)	2018	2017
Kortfristiga skulder	20 288	11 728

Kortfristiga skulder utgörs främst av personalrelaterade skulder för bland annat semesterlön. Dessa har stämts av mot underlag från lönesystemet. Den stora ökningen mot 2017 förklaras av leverantörsfakturor för två nya brandbilar om 7,9 mnkr.

I samband med granskningen av leverantörsskulder och interimsskulder noterar vi att flertalet fakturor av våra stickprov med fakturadatum i december 2018 inte har tagits upp i leverantörsreskontran per balansdagen. De har istället bokförts som interimsskulder. Vi rekommenderar förbundet att se över rutiner som säkerställer att alla inkomna fakturor före balansdagen registreras och därmed klassificeras korrekt.

Vid granskningen av semesterlöneskulden noterar vi likt tidigare år att det är flera personer som har höga saldon. Vi rekommenderar förbundet att se över möjligheterna att införa rutiner som gör att skulderna regleras med vissa intervall.

Göteborg den 20 mars 2019

Marcus Gustafson
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor
Ernst & Young AB